

De zorg voor een brandveilig gebouw

Bedrijfshulpverlening (BHV) bestaat grofweg uit twee onderdelen: het uitvoeren van levensreddende handelingen en het bestrijden van brand. In de vorige editie van Bouw & Veiligheid stond het redden van mensen centraal. In dit artikel belichten we het andere onderdeel van de BHV, de brandpreventie. Over dat onderwerp stelden we Edgar Overmeen, directeur van Dijkoraad Viavesta BV een aantal vragen.

Dijkoraad Viavesta BV is actief op het gebied van brandpreventie, met als activiteiten onder meer het opstellen van bereikbaarheidskaarten, ontruimingsplannen, aanvalsplannen voor de brandweer en het inspecteren van (complexe) gebouwen op brandveiligheid. Het bedrijf verricht werkzaamheden voor gemeentes, overheidsinstanties, bedrijven en brandweerkorpsen. Het bedrijf is voortgekomen uit het Raadgevend Ingenieursbureau Dijkoraad en is in 2004 opgericht als aparte BV binnen de Dijkoraad Groep.

Wat zijn de wettelijke verplichtingen van de gebouwbeheerder?

“Bij nieuwbouw heb je allereerst te maken met de bouwvergunning, waarin een aantal eisen omtrent de brandveiligheid staat omschreven. Na voltooiing van de bouw, hebben bepaalde groepen gebouwen een gebruiksvergunning nodig. Het gaat dan bijvoorbeeld om gebouwen waar meer dan 50 mensen aanwezig zijn, of meer dan 10 mensen overnachten – deze gebouwen moeten voldoen aan bepaalde criteria ten aanzien van brandpreventie. Na afgifte van de gebruiksvergunning is een jaarlijkse controle door de brandweer verplicht. Dijkoraad verricht in opdracht van de brandweer de inspecties voor het afgeven van een gebruiksvergunning, en voert ook veel inspecties uit voor gebouwbeheerders, zoals de Rijksgebouwendienst, gemeenten en diverse bedrijven. Een inspectie door een onafhankelijk bureau geeft de beheerder de zekerheid dat het gebouw voldoet aan de gestelde brandveiligheidseisen.”

Wat zijn in een gebouw de zaken waarop gelet moet worden?

“Er zijn een viertal knelpunten aan te wijzen.

1. Bij onze inspecties merken we dat het onderhoud van de installaties vaak te wensen overlaet. Zorg er dus ten eerste voor dat de brandmeldinstallatie en de ontruimingsinstallatie werkzaam zijn en jaarlijks geïnspecteerd worden (dit is wettelijk verplicht).
2. Een tweede knelpunt wordt gevormd door de brandscheidingen. Brandwerende muren horen ook echt brandwerend te zijn, maar in de praktijk zijn er vaak doorvoeringen gemaakt voor bijvoorbeeld leidingen, zonder die goed af te dichten. Vooral boven verlaagde plafonds treden dit soort risico's op.
3. Ten derde dienen de vluchtwegen intact, duidelijk aangegeven en goed toegankelijk te zijn (niet op slot of verborgen achter dozen of andere rommel).

4. Ten vierde is het verplicht om een actueel bedrijfsnoodplan te hebben, waarin o.a. de procedures staan die moeten worden gevolgd bij een noodsituatie. Deze dient minimaal één keer per jaar middels een ontruimingsoefening getoetst te worden, zodat ook in de praktijk getest wordt of de op papier uitgestippelde noodprocedure voldoet."

Hoe zit het in bedrijfsverzamel panden, waar diverse partijen onder één dak zitten?

"Het zou het mooist zijn als alle bedrijven de brandveiligheid gezamenlijk zouden regelen. In de praktijk begint het vaak met één bedrijf dat het initiatief neemt. Dan is het zaak om het hele pand erbij te betrekken. Dat is een lastige opgave. Een ontruimingsoefening voor dat ene bedrijf op de achtste verdieping is natuurlijk mogelijk, maar ook een beetje onzinnig als je de negende t/m de twaalfde verdieping buiten beschouwing laat. Hetzelfde geldt voor bedrijventerreinen. Wanneer in één pand een ongeluk plaatsvindt, moeten ook de andere panden reageren. Het is

dus nuttig als de BHV'ers van de afzonderlijke bedrijven onderling overleggen. Dit soort 'parkmanagement' gebeurt in onze ogen nog te weinig. Een reden daarvoor is dat men over het algemeen pas actie onderneemt wanneer iets verplicht wordt gesteld, bijvoorbeeld door de brandweer. Het gezamenlijk organiseren van de BHV is tot nog toe geen verplichting. Het kost dus soms enige moeite om sommige bedrijven te overtuigen van het nut van investeren in de BHV. Wij wijzen dan altijd op de financiële schade wanneer er een ongeval gebeurt. Die is enorm veel groter dan de investering in brandveiligheid. Vergelijk het met een auto: die breng je zelf naar de garage, omdat je wilt dat hij veilig is. Dit is bij een gebouw waar tientallen mensen werken nog veel belangrijker, en dat zou tot uitdrukking moeten komen in de organisatie van de BHV."

Vorig jaar werd er gesproken over de invoering van een landelijke APK-keuring voor gebouwen. Is dit nog actueel?

"Wij vinden een APK-keuring voor gebouwen op zich een goed idee. De plannen liggen echter voorlopig in de ijskast. Het probleem is dat de kosten van zo'n APK-keuring bij de bedrijven zelf zouden komen te liggen. Dit stuit op verzet. Momenteel betaalt men namelijk slechts éénmalig een bedrag voor het afgeven van de gebruiksvergunning. Toch zou het goed zijn als de jaarlijkse keuring er zou komen. Maar dat is nog maar de vraag, want het ministerie van VROM is momenteel bezig met een ander project: de omgevingsvergunning (invoering 1 januari 2008). Hierdoor zullen bedrijven te maken krijgen met minder vergunningen, doordat een aantal vergunningen middels één aanvraag afgehandeld kunnen worden. Achter de schermen wordt inmiddels druk gewerkt aan het inrichten van deze manier van vergunningsaanvraag bij de gemeentes. Middels diverse pilots (gecoördineerd door VROM) wordt bekeken hoe deze complexe wijziging het beste kan worden doorgevoerd. Dijkoraad is ook actief in één van deze pilots en ziet dat er nog een hoop te doen is voordat de omgevingsver-

gunning daadwerkelijk ingevoerd kan gaan worden."

Welke maatregelen zouden bedrijven zelf moeten nemen om de brandveiligheid goed op orde te krijgen?

"Wat vooral bij de grotere bedrijven steeds vaker gebeurt, is dat ze niet alleen een éénmalige inspectie laten uitvoeren, maar een onderhoudscontract afsluiten of zich laten certificeren met de Nationale Veiligheidslicentie. De licentie garandeert dat een gebouw voldoet aan alle eisen op het gebied van wet- en regelgeving ten aanzien van brandveiligheid. Onderdeel van de licentie is een onderhoudscontract met een halfjaarlijkse controle. Als je de brandveiligheid namelijk niet up to date houdt, is het zonde van de investering. Onze inspecteurs bestaan uit zowel technisch opgeleide mensen (bouwkundigen, elektrotechnici, etc.) als brandweerpreventisten. Deze mix zorgt ervoor dat we een goede analyse kunnen geven van de staat van het pand en de maatregelen die genomen moeten worden. De belangrijkste tip die ik gebouweigenaren verder nog kan meegeven is dat ze ervoor moeten zorgen dat iemand binnen het bedrijf initiatieven neemt om het veilig te houden. Een goed opgeleide BHV'er, die geregeld inspectierondes houdt, een bedrijfsnoodplan opstelt en dit ook in de praktijk test tijdens ontruimingsoefeningen. Hierbij hoort ook de zorg voor de continuïteit van de BHV: wanneer een werknemer die tevens BHV'er is, ontslag neemt, moet je ervoor zorgen dat er een nieuwe wordt aangesteld."